

Yurt dışı mukimi firma tarafından yapılan sertifikalı ürünlerin denetimi için yapılan ödemeler

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-130[Özelge]-1275725
Tarih	18.09.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŐKANLIĐI

İstanbul Defterdarlığı

Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup MüdürlüĐü

Sayı : 39044742-130[Özelge]-1275725

18.09.2024

Konu : Yurt dışı mukimi firma tarafından yapılan sertifikalı ürünlerin denetimi için yapılan ödemeler

İlgi : ... tarih ve ... evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve ek dilekçenizde, Şirketinizin üretimini yaptığı kablo bağlantı parçalarının hem yurt içinde hem de yurt dışında satışının yapıldığı, laboratuvar hizmeti veren ve birçok ülkede temsilcilikleri bulunan Amerika menşeli ... firması tarafından test edilen bazı ürünler ile ilgili olarak Şirketinize UL sertifikası verildiği ve sertifikalı ürünler için yılda 4 kez söz konusu firmanın Türkiye Temsilciliği ... A.Ş.'de çalışan personelin Şirketinize denetime gönderildiği, buna ilişkin faturanın ise her denetim için ayrı ayrı olmak üzere firmanın Hollanda Temsilciliği ... firması tarafından Euro para birimi üzerinden düzenlendiği belirtilerek, fatura karşılığı ilgili firma banka hesaplarına yapılan ödemeler için kurumlar vergisi kesintisi ve katma değer vergisi (KDV) tevkifatı uygulanıp uygulanmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinde,

(1) Tam mükellefiyet: Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler.

(2) Dar mükellefiyet: Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanunî ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanlar, sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilirler.

(3) Dar mükellefiyette kurum kazancı, aşağıdaki kazanç ve iratlardan oluşur:

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun Türkiye'de iş yeri olan veya daimî temsilci bulunduran yabancı kurumlar tarafından bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilen ticarî kazançlar (Bu şartları taşımasalar bile kurumların ihraç edilmek üzere Türkiye'de satın aldıkları malları Türkiye'de satmaksızın yabancı ülkelere göndermelerinden doğan kazançlar, Türkiye'de elde edilmiş sayılmaz. Türkiye'de satmaktan maksat, alıcı veya satıcının ya da her ikisinin Türkiye'de olması veya satış sözleşmesinin Türkiye'de yapılmasıdır.)

..."

- 22 nci maddesinde,

(1) Dar mükellef kurumların iş yeri veya daimî temsilci vasıtasıyla elde edilen kazançlarının tespitinde, aksi belirtilmediği takdirde tam mükellef kurumlar için geçerli olan hükümler uygulanır.

(2) Dar mükellefiyete tâbi kurumların ticarî veya ziraî kazançlar dışında kalan kazanç ve iratları hakkında, Gelir Vergisi Kanununun bu kazanç ve iratların tespitine ilişkin hükümleri uygulanır. Ancak, bu kazanç ve iratların Türkiye'de yapılmakta olan ticarî veya ziraî faaliyet kapsamında elde edilmesi halinde, kurum kazancı bu maddenin birinci fıkrasına göre tespit edilir.

...",

- 25 inci maddesinin dördüncü fıkrasında "Yıllık kurumlar vergisi beyannamesi, kurumun Türkiye'deki iş yerinin veya daimî temsilcisinin bulunduğu yerin; Türkiye'de iş yeri veya daimî temsilcisi olmadığı takdirde yabancı kuruma kazanç sağlayanların bağlı olduğu yerin vergi dairesine verilir."

- 28 inci maddesinin birinci fıkrasında "Dar mükellefiyete tâbi yabancı kurumların vergisi, bunlar hesabına Türkiye'deki müdür veya temsilcileri; müdür veya temsilcileri mevcut değil ise kazanç ve iratları yabancı kuruma sağlayanlar adına tarh olunur."

hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında; dar mükellefiyete tabi kurumların anılan fıkra da bentler halinde sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından kurumlar vergisi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmış, 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile serbest meslek kazançları üzerinden yapılacak kurumlar vergisi kesinti oranı petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlardan %5, diğer serbest meslek kazançlarından %20 olarak belirlenmiş, ticari kazançlar vergi kesintisi kapsamında sayılmamıştır.

Öte yandan anılan Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, ikinci fıkrasında da safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, denetim hizmetlerinin Türkiye'deki temsilci ULVS Laboratuvar Hizmetleri A.Ş.'nin personeli aracılığıyla verilmesi nedeniyle, ABD mukimi firmanın Türkiye'de işyerinin oluştuğunun kabulü ve elde edilen kazançların ticari kazanç kapsamında değerlendirilerek kurumlar vergisi beyannamesiyle beyan edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, Şirketinizce yapılan söz konusu ödemelerden tevkifat yapılmayacağı tabidir.

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Açısından:

1/1/1998 tarihinden itibaren uygulanmakta olan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması (Anlaşma)"nın "Serbest Meslek Faaliyetleri" başlıklı 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında;

"2. Akit Devletlerden birinin bir teşebbüsünün serbest meslek faaliyetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnız bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu hizmet veya faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) Teşebbüs bu diğer Devlette hizmet ve faaliyetlerin icra edildiği bir işyerine sahip olursa; veya

b) Hizmet veya faaliyetlerin icra edildiği süre veya süreler, herhangi bir kesintisiz 12 aylık dönemde, 183 günü aşarsa

söz konusu gelir, bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, ya yalnızca söz konusu işyerine atfedilebilen gelir ya da yalnızca bu diğer Devlette icra edilen hizmet veya faaliyetlere atfedilebilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Her iki durumda da Türkiye Cumhuriyeti, söz konusu gelir üzerinden tevkifat suretiyle vergi alabilir. Bununla beraber, söz konusu gelirin lehdarı, böyle bir vergiye tabi tutulduktan sonra söz konusu gelir dolayısıyla, sanki gelir bu diğer Devlette bulunan bir işyerine atfedilebilirmiş gibi, Anlaşmanın 7 nci maddesi hükümlerine göre, net esasında vergilendirilmeyi tercih edebilir."

hükümleri yer almaktadır.

Bu kapsamda, firmanız tarafından sertifikalı ürünlere ilişkin denetim hizmetleri karşılığında ABD mukimi firmaya yapılan ödemelerin Anlaşmanın "Serbest Meslek Faaliyetleri" başlıklı 14 üncü maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

ABD mukimi firma tarafından söz konusu hizmetlerin Türkiye'de bulunan bir işyeri vasıtasıyla icra edildiği veya söz konusu hizmetlerin Türkiye'de icra edildiği süre veya sürelerin, herhangi bir kesintisiz 12 aylık dönemde 183 günü aştığı durumda, bu hizmetlerden elde edilen gelirler Türkiye'de de vergilendirilebilecektir.

Anlaşmanın ekte madde metnine yer verilen "İşyeri" başlıklı 5 inci maddesinde işyeri tanımına yer verilmiş olup, söz konusu maddede hangi hallerde diğer Devlette bir işyeri oluşup oluşmayacağı açıklanmaktadır.

Buna göre, ek açıklamalar içeren dilekçenizde denetim hizmetlerinin, ABD mukimi firmanın Türkiye'deki temsilciliği olan ... A.Ş.'nin personeli tarafından verildiği belirtildiğinden, söz konusu

temsilciliğın ABD mukimi firmanın Türkiye'deki işyeri olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda özelge talep formunda da belirtildiği üzere Türkiye'de icra edilen denetim hizmetleri karşılığında ABD mukimi firmaya yapılan ödemelerden Türkiye'deki işyerine atfedilebilen tutarla sınırlı olmak üzere Türkiye'nin de vergi alma hakkı bulunmaktadır. Vergilendirme iç mevzuat hükümlerine göre yapılacaktır.

Öte yandan, ülkemizin akdetmiş olduğu çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları kapsamında, anlaşmaya taraf diğer ülkelerin mukimi gerçek veya tüzel kişilerin Türkiye'de icra ettikleri serbest meslek faaliyetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetler nedeniyle elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin ayrıntılı açıklamalara 26/9/2017 tarihli ve 30192 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4 Seri No.lu Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Genel Tebliğinde yer verilmiştir.

Bu durumda ortaya çıkabilecek çifte vergilendirme, Anlaşmanın "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi" başlıklı 23 üncü maddesi hükümleri uyarınca önlenecektir.

Anlaşmaya taraf diğer ülke mukimlerinin Türkiye'de elde ettikleri kazanç veya iratların ilgili çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması çerçevesinde vergiye tabi tutulabilmesi için mukim oldukları ülke yetkili makamlarından mukimlik belgesi almaları ve bu belgenin aslı ile noter veya bu ülkedeki Türk konsolosluklarınca tasdikli Türkçe tercümesinin bir örneğini duruma göre ilgili vergi dairesine veya vergi sorumlularına ibraz etmeleri gerekmektedir. Mukimlik belgesinin ibraz edilememesi durumunda ise ilgili anlaşma hükümleri yerine iç mevzuat hükümleri uygulanacaktır.

Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından:

3065 sayılı KDV Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-6 ncı maddesinde, işlemlerin Türkiye'de yapılmasının, hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını ifade ettiği,

-9/1 inci maddesinde, mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Hazine ve Maliye Bakanlığının, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, Şirketinizin UL sertifikalı ürünleri için ... firmasının Türkiye Temsilciliği ... A.Ş. çalışanları tarafından belirli aralıklarla Şirketinize Türkiye'de verilen ve Türkiye'de faydalanılan denetim hizmetleri 3065 sayılı Kanunun 1/1 inci maddesi kapsamında KDV'ye tabi bulunmaktadır.

Bu kapsamda, ... firmasının bahse konu faaliyetleri nedeniyle Türkiye'de işyerinin oluşması nedeniyle, Şirketinize verilen denetim hizmetine ilişkin bedel üzerinden hesaplanan KDV'nin buna ilişkin düzenlenen faturada gösterilmesi ve söz konusu firma tarafından 1 No.lu KDV Beyannamesi ile beyan edilerek ödenmesi gerekmekte olup, bu işlemde Şirketinizce KDV tevkifatı uygulanmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026